

Προσυμπτωματική διάγνωση για τον καρκίνο του πνεύμονα

Ο καρκίνος του πνεύμονα αποτελεί τον συχνότερο τύπο καρκίνου και στα δύο φύλα (12% του συνόλου) καθώς και την κυριότερη αιτία θανάτου από καρκίνο (18,4% του συνόλου). Στην Ελλάδα υπολογίζεται ότι κάθε χρόνο πάνω από 5.000 άτομα διαγιγνώσκονται με καρκίνο του πνεύμονα. Επομένως, γίνεται αντιληπτή η ανάγκη για πρώιμη διάγνωση και παρέμβαση τόσο για τους ασθενείς όσο και για το σύστημα υγείας. Το κάπνισμα, ενεργητικό και παθητικό, η επαγγελματική έκθεση σε ιονίζουσα ακτινοβολία και βαρέα μέταλλα, ηλικία άνω των

65 ετών και προηγούμενο θετικό ατομικό ιστορικό αποτελούν μερικούς από τους βασικούς παράγοντες κινδύνου για τη νόσο. Επίμονος βήχας, δύσπνοια, αιμόπτυση, πόνος στο στήθος, απώλεια βάρους, επίμονες και συχνές λοιμώξεις του αναπνευστικού συστήματος

αποτελούν σημεία και συμπτώματα που μπορεί να οδηγήσουν στη διάγνωση. Ωστόσο στα αρχικά στάδια ο καρκίνος του πνεύμονα δεν προκαλεί έκδηλα συμπτώματα. Σε αυτό το πλαίσιο, πραγματοποιήθηκε μια μεγάλη τυχαιοποιημένη κλινική μελέτη σε 33 κέντρα στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής (μελέτη NELSON) που διερεύνησε την αξία της αξονικής τομογραφίας πνευμόνων χαμηλής δόσης στη μείωση της θνητότητας από καρκίνο του πνεύμονα. Οι συμμετέχοντες στη μελέτη πραγματοποίησαν τρεις ετήσιους ελέγχους (screening) είτε με απλές ακτινογραφίες θώρακος (26.730 άτομα) είτε με αξονικές τομογραφίες πνευμόνων χαμηλής δόσης (26.722 άτομα).

Πρέπει να σημειωθεί ότι στη μελέτη συμπεριελήφθησαν μόνο άτομα υψηλού κινδύνου (νυν και πρώην καπνιστές) για εμφάνιση καρκίνου του πνεύμονα με βάση το ατομικό τους ιστορικό. Υστερα από διάμεσο χρόνο παρακολούθησης 6,5 ετών, η εφαρμογή προσυμπτωματικού ελέγχου με αξονική τομογραφία θώρακος χαμηλής δόσης μείωσε τη θνησιμότητα κατά 20% σε σχέση με την απλή ακτινογραφία θώρακος. Υπολογίστηκε επίσης ότι 320 άτομα θα έπρεπε να είχαν ελεγχθεί ώστε να προληφθεί ένας θάνατος από καρκίνο του πνεύμονα. Πολύ πρόσφατα ανακοινώθηκαν τα νεότερα δεδομένα της μελέτης NELSON ύστερα από 12,3 έτη παρακολούθησης. Ο αριθμός των ατόμων που χρειάζεται να ελεγχθούν για την αποφυγή ενός θανάτου από καρκίνο του πνεύμονα μειώθηκε στα 303 άτομα. Επιβεβαιώθηκε η αξία της αξονικής τομογραφίας πνευμόνων χαμηλής δόσης στη μείωση της θνησιμότητας από καρκίνο του πνεύμονα που στους άνδρες έφτασε το 26% και στις γυναίκες το 39%. Επομένως, η αξονική τομογραφία πνευμόνων χαμηλής δόσης είναι αποτελεσματική στον προσυμπτωματικό έλεγχο για τον καρκίνο του πνεύμονα.

Ο Θάνος Δημόπουλος είναι καθηγητής Θεραπευτικής Αιματολογίας - Ογκολογίας, πρώτανος του ΕΚΠΑ

